Gemeente Oegstgeest

Z02F690BF8D

Rekenkamercommissie WVOLV
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten

Verzenddatum	29 augustus 2022
Ons kenmerk	Z/21/149691/311012
Contactpersoon	Mw. D. van Haastrecht
Telefoonnummer	14071

Onderwerp Bestuurlijke reactie onderzoek participatie voor de RES

Geachte commissie,

Op 4 juli heeft u ons verzocht om een bestuurlijke reactie te geven op de bevindingen en aanbevelingen van uw onderzoek naar de participatie voor de RES. Dat onderzoek is uitgevoerd door bureau Partners+Pröpper. In deze brief geven wij u onze bestuurlijke reactie.

Uit het onderzoek worden de volgende conclusies getrokken:

1. Deelnemers uit Oegstgeest aan de participatietrajecten rondom de regionale energiestrategieën oordelen kritisch over het proces. Zij betwijfelen of participatie bijdraagt aan:
   - meer invloed op de besluitvorming;
   - grotere betrokkenheid en deelname;
   - wederzijds begrip en vertrouwen;
   - een zorgvuldigere afweging van alle belangen.

   De deelnemers weten niet wat er met hun inbreng is gedaan richting het eindresultaat, de RES 1.0. Geen van hen heeft deze overigens ontvangen van de gemeente.
2. Het participatietraject rondom de regionale energiestrategie beperkt zich tot nu toe tot de belanghebbenden op het eigen grondgebied. Maar keuzes van een gemeente kunnen invloed hebben op de leefomgeving in buurgemeenten (zoals bij windmolens langs een gemeentegrens).
3. De gemeenten hebben het participatietraject rondom de regionale energiestrategieën niet geëvalueerd. Het rekenkameronderzoek kan gezien worden als een evaluatie; de resultaten ervan bieden aanknopingspunten voor het vervolgproces naar de RES 2.0 en RES 3.0, alsmede voor de praktische uitwerking ervan (zoals de lokale verkenning wind en zon).

Naar aanleiding van deze conclusies doet u de volgende aanbevelingen aan de gemeenteraad van Oegstgeest:
Verzoek uw college van burgemeester en wethouders om:

1. de participatietrajecten van toekomstige regionale energiestrategieën zorgvuldiger uit te voeren en voldoende te bemensen (kwantitatief en kwalitatief). Als de gemeente hiertoe niet in staat is, is het beter om géén participatietraject te starten.
2. in participatietrajecten van toekomstige regionale energiestrategieën mensen uit buurgemeenten te betrekken als hun belangen een rol spelen (zoals bij windmolens langs een gemeentegrens).

3. het participatietraject van toekomstige regionale energiestrategieën te evalueren, daarbij gebruik te maken van de enquêtevragen uit het rekenkameronderzoek (voor de vergelijkbaarheid), en de resultaten ervan te delen met de gemeenteraad.

Bestuurlijke reactie
In de eerste plaats willen wij u bedanken voor het onderzoek en uw aanbevelingen over de participatie voor de RES. De energietransitie is voor Oegstgeest en de regio een belangrijk onderwerp waar wij de komende jaren met medeoverheden en andere partners uitvoering aan geven. Inwonersparticipatie bij het opstellen en uitvoeren van het beleid vinden wij erg belangrijk en uw aanbevelingen om die participatie te verbeteren, nemen wij dan ook graag ter harte.

In 2020 zijn wij begonnen met het participatieplatform Doe Mee Oegstgeest. Via dit platform hebben wij de participatie voor de RES en de Transitievisie Warmte (TVW) uitgevoerd. De activiteiten die wij hebben ondernomen in dit participatietraject zijn uitgebreid vermeld in het onderzoeksrapport. Op het Doe Mee platform – dat wij ook bij participanten onder de aandacht hebben gebracht - hebben wij alle informatie gedeeld over het beleidsproces, het participatietraject en het eindresultaat. Via dit platform konden inwoners informatie vinden en inbreng leveren voor de RES en de TVW en waren ook de participatieopbrengsten terug te vinden die wij met de gemeenteraad, via een notitie, hebben gedeeld. Hoe de inbreng is meegenomen of meegewogen in de RES 1.0 is niet expliciet en direct aan participanten teruggekoppeld. Wel hebben wij de uitkomsten van de participatie gedeeld met de raad via een notitie en die notitie op ons participatieplatform gedeeld. In de debatten over de (concept) RES 1.0 in de gemeenteraad is, zoals Partners+Pröpper aangeeft, inderdaad weinig aandacht besteed aan de opbrengsten van de participatie.

Ondanks bovengenoemde inspanningen, merken wij op dat de tijd om het participatietraject voor de RES te organiseren en uit te voeren erg kort was en dat wij zelf ook niet tevreden zijn over het proces en de uitkomsten. Wij herkennen ons in de conclusies van het onderzoek en zullen dan ook stappen gaan zetten om de bewonersparticipatie bij de energietransitie te verbeteren, zowel op lokaal niveau als met de regio. Uw aanbevelingen zullen wij ook onder de aandacht brengen van de RES regio en Holland Rijnland.
Ten aanzien van de evaluatie van toekomstige energiestrategieën, zullen wij zullen kijken in hoeverre dit voor ons haalbaar is en of er binnen de ambtelijke organisatie voldoende capaciteit voor is. Wij zijn in elk geval op korte termijn voornemens om een evaluatieformulier te ontwikkelen voor participatietrajecten op het Doe Mee platform waar de projectleiders gebruik van kunnen maken. Hiermee hopen we al een eerste stap te kunnen zetten om lessen te trekken uit onze participatie.

Meer nog dan de participatie over de RES vinden wij het belangrijk om op lokaal niveau inwoners te betrekken bij de energietransitie en om te leren welke belemmeringen er zijn en waar weerstand zit. Daarom zijn we in de buurten Bloemenbuurt en Nieuw Rhijngeest gestart met pilots voor de warmtetransitie. In deze pilots informeren we inwoners actief over de warmtetransitie en over energiebesparing en gaan we met hen in gesprek over besparingsmogelijkheden en over manieren om de woning uiteindelijk duurzaam te maken. De ervaringen met participatie die wij in deze wijken opdoen delen we in de nabije toekomst uiteraard graag met uw commissie.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Oegstgeest,

GA

P.A.

Jeffrey Versluis
secretaris

Emile Jaensch
burgemeester